

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE
HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTE

VĒSTURES STUDIJU PROGRAMMAS

Metodiskie ieteikumi studiju, bakalaura, maģistra un promocijas darbu noformēšanai

Daugavpils Universitātes
Akadēmiskais apgāds „Saule”

2025

Apstiprināts DU Studiju padomes sēdē 2014. gada 22. augustā, protokols Nr. 18.

2. papildinātais izdevums apstiprināts Humanitāro un sociālo zinātņu fakultātes domes sēdē 2025. gada 22. maijā, protokols Nr. 24.

Ivanovs A., Saleniece I., Soms H., Grizāne M., sast. *Vēstures studiju programmas: Metodiskie ieteikumi studiju, bakalaura, maģistra un promocijas darbu noformēšanai, 2. papildinātais izdevums*. Daugavpils: Daugavpils Universitātes Akadēmiskais apgāds „Saule”, 2025. 34 lpp.

Metodiskos ieteikumus izstrādāja:

Dr. hist., prof. A. Ivanovs

Dr. hist., prof. I. Saleniece

Dr. hist., asoc. prof. H. Soms

PhD, doc. M. Grizāne

Recenzenti:

Dr. theol., prof. A. Stašulāne

Dr. hist., doc. M. Mintauris

Literārā redaktore:

Jana Butāne-Zarjuta

Satura rādītājs

1. Darba struktūra un teksta noformēšana.....	4
1.1. Darba struktūra	4
1.2. Teksta noformēšana	8
2. Zinātniskais noformējums.....	10
2.1. Avotu un literatūras saraksts.....	10
2.2. Atsauces un to noformēšana	23
Mākslīgā intelekta rīku izmantošana	28
1. pielikums.....	29
2. pielikums.....	30
3. pielikums.....	32
4. pielikums.....	33

1. Darba struktūra un teksta noformēšana¹

Darba izstrādē jāievēro vairāki ar tā struktūru un noformēšanu saistīti noteikumi.

1.1. Darba struktūra

Izstrādātais darbs norādītajā secībā ietver šādas daļas:

- titullapa;
- anotācija latviešu un angļu valodā;
- satura rādītājs;
- ievads;
- izmantoto vēstures avotu un literatūras apskats;
- pamatnodaļas ar apakšnodaļām;
- nobeigums;
- izmantoto vēstures avotu un literatūras saraksts;
- saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts, terminu skaidrojumi, personu rādītājs u. c.;
- pielikumi;
- darba beigu lapa (izņemot studiju darbus);
- atļauja par darba publisku pieejamību DU iekšējā datortīklā.

¹ Šie ieteikumi ir attiecināmi arī uz referātu un citu patstāvīgo darbu izstrādi.

Titullapa

Titullapa ir darba pirmā lappuse. Tās noformējumu skatīt 1. pielikumā. Jāievēro, ka mācību iestādes un darba nosaukumu, autora un zinātniskā vadītāja vārdu un uzvārdu raksta ar lielajiem burtiem, uzrādot vadītāja amatu un zinātnisko grādu.

Anotācija

Virsrakstu ANOTĀCIJA raksta ar lielajiem burtiem. Anotācijā jānorāda darba apjoms, bibliogrāfisko vienību un npublicēto avotu, kā arī ilustrāciju un pielikumu skaits; atslēgvārdi. Anotācijā jāraksturo darba struktūra, jānorāda nodaļu virsraksti, darba mērķis un uzdevumi, metodes un iegūtie rezultāti. Anotācijas vēlamais apjoms ir ne vairāk kā 2500 rakstzīmju. Anotācijas noformējuma plāns dots 2. pielikumā.

Satura rādītājs

Satura rādītājā norāda darba nodaļu un apakšnodaļu atrašanās lappusi. Noformējuma paraugu sk. 3. pielikumā. Satura rādītājs jāveido, izmantojot MS Word automātiskā satura rādītāja ievietošanas opcijas.

Ievads

Ievada apjoms ir atkarīgs no pētījuma specifikas; studiju un bakalaura darbu ievada minimālais apjoms ir ~3600 rakstzīmes (~2 lappuses); maģistra un promocijas darbiem ievada apjomu nosaka autors. Ievada tekstu sāk rakstīt ar atkāpi no augšējās malas, kas atbilst lappuses 1/4, ar virsrakstu IEVADS.

Ievadā jāpamato pētāmās problēmas zinātniskais nozīmīgums, jāprecizē tēmas formulējums (ja nepieciešams), jāformulē darba mērķis un uzdevumi, jāraksturo pētniecības metodes, tēmas hronoloģiskie ietvari un darba struktūra.

Izmantoto vēstures avotu un literatūras apskats

Nodaļu sāk ar virsrakstu VĒSTURES AVOTU UN LITERATŪRAS APSKATS. Ja nepieciešams, var veidot divas nodaļas: VĒSTURES AVOTU APSKATS un LITERATŪRAS APSKATS. Apskata (apskatu) apjoms ir atkarīgs no pētījuma avotu bāzes un izmantoto pētījumu skaita.

Pētījuma pamatnodaļas

Pamatnodaļu tekstu var sadalīt apakšnodaļās. Katrai nodaļai un apakšnodaļai jādod virsraksts.

Darba tekstā ievietotajiem citātiem jābūt precīziem, pēc iespējas īsākiem.

Nobeigums

Nobeigumā autors apkopo pētījuma rezultātus un uzsver savu pienesumu tēmas izpētē, izvirza turpmākas izpētes perspektīvas. Nobeigumā apkopoti gūtie secinājumi un darba rezultāti, tāpēc parasti netiek lietoti citāti no avotiem un pētījumiem.

Avotu un literatūras saraksts

Saraksts jāstrukturē precīzi, ievērojot bibliogrāfiskā apraksta noteikumus.

Saīsinājumu un nosacīto apzīmējumu saraksts jāveido saskaņā ar vispārpieņemtajām normām, kuras konsekventi jāievēro visā darba gaitā.

Pielikumi

Pielikumos var ievietot avotu tekstus vai to fragmentus, statistikas tabulas, ilustrācijas, kartes u. c. materiālus, kas izmantoti darbā. Pielikumiem nepieciešami virsraksti. Izmantotajiem materiāliem jānorāda to izcelsme/avots. Ja pielikumi ir vairāki, tie jānumurē, bet darba tekstā, atsaucoties uz kāda pielikuma materiāliem, jānorāda tā numurs.

Darba beigu lapa

Beigu (atzīmju) lapas paraugu sk. 4. pielikumā.

Atļauja par darba publisku pieejamību DU iekšējā datortīklā

Atļaujas veidlapu izsniedz bakalaura vai maģistra studiju programmas direktors.

1.2. Teksta noformēšana

Manuskripts jāiesniedz datorsalikumā vienā eksemplārā A4 formātā (210 x 297 mm). Bakalaura un maģistra darba iesietais manuskripts iesniedzams kopā ar teksta un ilustratīvā materiāla(u) elektronisko versiju. Ilustratīvajam materiālam jābūt kvalitatīvam.

Burtu lielums tekstā – 12 (Times New Roman), nodaļu virsrakstiem – 14 (**BOLD** – lielie burti), apakšnodaļu virsrakstiem – 12 (**bold** – mazie burti), atstarpes starp rindām – 1,5. Lapas laukums: attālumiem no malām augšā, apakšā un labajā pusē jābūt 20 mm, kreisajā pusē – 30 mm.

Katru jaunu nodaļu sāk jaunā lappusē, apakšnodaļas raksta iepriekšējā izklāsta turpinājumā, to atdalot ar vienu intervālu līdz nākamajam apakšvirsrakstam. Katrai nodaļai un apakšnodaļai jānorāda kārtas numurs (ar arābu cipariem) un nosaukums.

Lappuses jānumurē lapas apakšā centrēti, ar arābu cipariem. Titullapai, anotācijām un satura rādītājam numerāciju neliek, bet ieskaita kopējā lappušu skaitā.

Tekstam jābūt uzrakstītam akadēmiskā valodā atbilstoši latviešu literārās valodas normām.

Noformēšanas prasības: aiz pieturzīmēm, kā arī starp uzvārdu un vārda iniciāli literatūras sarakstā jābūt vienam intervālam; teksta izcēlumi (trekninājums, slīpraksts, pasvītrojums) jālieto konsekventi; nav vēlams rakstu pieblīvēt ar izcēlumiem.

Darba apjoms

Studiju darba teksta ieteicamais apjoms ir ne mazāks kā 45 000 rakstzīmju (~ 25 lappuses), bakalaura darba ne mazāks kā 72 000 rakstzīmju (~40 lappuses), maģistra darba ne mazāks kā 108 000 rakstzīmju (~60 lappuses) bez pielikumiem. Promocijas darba apjoms ir ne mazāks par 11 autorloksnēm (440 000 rakstzīmes) bez pielikumiem.

Tabulu un attēlu noformēšana

Vienveidīga materiāla pārskatāmībai informāciju ieteicams izvietot tabulās, shēmās, diagrammās u. tml.

Katrai tabulai jābūt kārtas numuram. Tabulas numurē ar arābu cipariem; tabulas numuru raksta virs tabulas labajā pusē. Pirmais cipars nozīmē darba nodaļas numuru, otrais – tabulas kārtas numuru nodaļā. Piemēram, pirmajā nodaļā 1.1., 1.2. utt., otrajā – 2.1., 2.2. utt. Katrai tabulai jānodod tās saturam atbilstošs nosaukums (virsraksts). Nosaukumu raksta zem numura virs tabulas; aiz nosaukuma punktu neliek. Tabulas saturu sadala attiecīgās vertikālās ailēs un rindās, kurām dod nosaukumus. Aīļu un rindu nosaukumiem jā sākas ar lielo burtu. Ieteicams izmantot tabulas, kas ir izvietojamas vienā lappusē. Zem tabulas jāsniedz informācija par avotu, kas izmantots tabulas sastādīšanā. Vārds **Avots** (vai **Avoti**) jāraksta treknrakstā. Sniedzot informāciju par avotu, simbolu (burtu, ciparu) lielumam jābūt 10 punkti.

Attēlus numurē tāpat kā tabulas. Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta zem numura virs attēla; aiz nosaukuma punktu neliek. Zem attēla jāsniedz informācija par attēla avotu.

2. Zinātniskais noformējums

2.1. Avotu un literatūras saraksts

Vēstures avotu un literatūras sarakstā norāda visus darbā izmantotos vēstures avotus un literatūru oriģinālvalodā. Saraksta vienības jāsarindo alfabēta secībā pēc autora uzvārda vai darba nosaukuma pirmā burta, ja autors nav uzrādīts. Sarakstu ieteicams sākt ar latīņu alfabētu, vispirms minot latviešu valodā un svešvalodās (angļu, vācu, franču u. c.) publicētos darbus, pēc tam – kiriliskajā šriftā iespiestos darbus. Pieļaujama kiriliskajā šriftā publicēto darbu nosaukumu transliterācija, izmantojot *translit.cc*. Tādā gadījumā darbu nosaukumi, piemēram, krievu valodā, nav jāatdala no darbiem latviešu, angļu, vācu u. c. valodā.

Sarakstā nodala izmantotos vēstures avotus un literatūru.

Avotu sarakstā vispirms jāiekļauj nepublicētie avoti (arhīva dokumenti, mutvārdu vēstures avoti, muzeju materiāli, arheoloģiskie materiāli u. tml.), pēc tam – publicētie. Katrā grupā jāievēro alfabētiskā vai hronoloģiskā secība (atkarībā no avota veida).

Literatūras saraksts jādala šādi: zinātniskā literatūra; populārzinātniskā literatūra; mācību literatūra; uzzīņu literatūra. Katrā sadaļā literatūra jāsakārto alfabēta secībā. Viena autora vairākus darbus norāda alfabētiskā secībā pēc darbu nosaukumiem.

Grāmatu bibliogrāfiskais apraksts

Ziņas bibliogrāfiskajam aprakstam rodamas izmantotā darba titullapā; ja nepieciešams, tās var papildināt ar informāciju arī no vāka, titullapas otrās puses u. c.

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Grāmatas nosaukums*. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Kopējais lappušu skaits.

Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 76 lpp.

Slīpi raksta grāmatas nosaukumu (nosaukumus); ar nosaukumu saistītos datus, ziņas par konferenču vietu un laiku norāda pēc nosaukuma un atdala no tā ar komatu.

Grāmatu aprakstā lappušu kopskaita apzīmējumu saīsina: *lpp.* – grāmatām latviešu valodā, *S.* – grāmatām vācu valodā, *p.* – grāmatām angļu valodā un *c.* – grāmatām krievu valodā.

Reizēm izdevuma lappušu numerācijai lietotas divas ciparu sistēmas – romiešu (satura rādītājs un priekšvārds) un arābu (pamatteksts). Tad tiek minētas abējādi numurētās lappuses, romiešu ciparu pierakstot ar mazajiem burtiem, piemēram, xi, 199 lpp.

Manuel, F. E. *Freedom from History and Other Untimely Essays*. New York: New York University Press, 1971. x, 301 p.

Publikācijām krievu valodā autora vārda iniciāli un uzvārdu neatdala ar komatu.

Капштанов С. М. *Актuвая археография*. Москва: Наука, 1998. 318 с.

Ja grāmatai ir divi autori, apraksta sākumā raksta tā autora uzvārdu, kas pirmais minēts titullapā.

Počas, K., Poča, I. *Ieskats Latgales vēstures historiogrāfijā (līdz 1945. gadam)*. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 1993. 40 lpp.

Ja grāmatai ir trīs autori, aprakstā uzvārdus un iniciāļus norāda atbilstoši titullapā esošajai secībai, atdalot ar komatu. Ja grāmatai ir četri autori vai vairāk, aprakstā parasti norāda tikai pirmā autora uzvārdu un vārda iniciāli, bet pārējo autoru uzvārdu un iniciāļu vietā raksta *et al.* ("un citi" latīņu valodā):

Ivanovs, A. et al. *Apcerējumi par Latgales vēstures historiogrāfiju līdz 1945. gadam*. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 2003. 189 lpp.

Ja grāmatai līdz ar pamatnosaukumu ir arī apakšnosaukums, to atdala ar kolu. Apakšnosaukumu, tāpat kā pamatnosaukumu, raksta slīpi:

Dunsdorfs, E. *Skaistā Latgale: Latgales vēsturiskās kartes*. Melburna: Kārļa Zariņa fonds, 1991. 392 lpp.

Thompson, P., Bornat, J. *The voice of the past: Oral history*. United States of America: Oxford University Press, 2017. 484 p.

Ja grāmatas (piemēram, konferenču materiālu, dokumentu krājuma, hrestomātijas, mācību grāmatas, rakstu krājuma u. c.) tapšanā piedalījušies vairāki cilvēki (redaktori, sastādītāji u. c.) vai tajā ievietoti daudzu autoru darbi, bibliogrāfisko aprakstu var iesākt ar redaktora (red. – latviski, ed. – angliiski) uzvārdu un iniciāli; tam seko grāmatas nosaukums:

Uzvārds, I[niciālis]., red. *Nosaukums*. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Kopējais lappušu skaits.

Soms, H., red. *No pedagoģiskās skolas līdz universitātei: Skolotāju sagatavošana Daugavpilī (1921–1996)*. Daugavpils: Saule, 1996. 203 lpp.

McDermott, K., Stibbe, M. eds. *De-Stalinising Eastern Europe: The Rehabilitation of Stalin's Victims after 1953*. United Kingdom: Palgrave Macmillan, 2015. 262 p.

Ja redaktors (atbildīgais redaktors, galvenais redaktors, zinātniskais redaktors) nav uzrādīts, bibliogrāfisko aprakstu iesāk ar grāmatas nosaukumu:

Profesors Boļeslavs Brežgo (1887–1957). Rīga: Latvijas Universitāte, 1990. 77 lpp.

Grāmatai var būt arī paralēlnosaukums (piemēram, pamatnosaukuma tulkojums citā valodā). Uzrādot paralēlnosaukumu, pirms tā liek vienlīdzības zīmi. Paralēlnosaukumu raksta slīpi:

Indriķa hronika = *Heinrici Chronicon*. Rīga: Zinātne, 1993. 453 lpp.

Kraskova, V., red. *Ventspils rātes un tirgotāju gildes 18. gadsimta protokoli = Protokolle des Windauer Rates und der Kaufmannsgilde im 18. Jahrhundert*. Rīga: Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcija; Latvijas Valsts vēstures arhīvs, 2003. 429 lpp.

Daudzsējumu izdevumu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Nosaukums*. Sējumu skaits.
Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads (vai gadi).

Trasuns, F. *Dzīve un darbi*. 3 sēj. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 1996–1998.

Ja izdevumam autora nav, aprakstu var iesākt ar izdevuma nosaukumu:

VDK zinātniskās izpētes komisijas raksti, 3. sēj. Rīga: Valsts drošības komitejas zinātniskās izpētes komisija, Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūts, 2015-2016.

Ja tiek aprakstīts tikai viens sējums no daudzsējumu izdevuma, jāuzrāda autors (ja ir), visa izdevuma nosaukums, sējuma kārtas numurs, sējuma nosaukums (ja ir), sējuma redaktors (ja ir), izdošanas vieta, izdevniecība, izdošanas gads un lappušu skaits šajā sējumā:

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Visa izdevuma nosaukums*. Sējuma kārtas numurs: *Sējuma nosaukums*. Uzvārds, I. [nīciālis], red. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. lappušu skaits.

20. gadsimta Latvijas vēsture. IV sēj.: 1944/1945-1964. Bleiere, D., atb. red. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2022. 582 lpp.

Cambridge History of American Foreign Relations. Vol. 1. Cambridge: Cambridge University Press, 1993. 560 p.

Daudzsējumu izdevumu aprakstā slīpi jāraksta gan izdevuma nosaukums, gan arī atsevišķa sējuma nosaukums (ja ir).

Krājumos ievietoto rakstu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. Grām.: (ja darbs ir angļu vai vācu valodā – *In*; ja grāmata ir krievu valodā – *В кн.:*). *Grāmatas nosaukums*. Uzvārds, I.[niciālis], red. Izdošanas vieta: Izdevniecība, izdošanas gads. Lappuses. (Sērijas nosaukums – ja tāda ir).

Bela-Krūmiņa, B. Dzīvesstāsti mutvārdu vēstures skatījumā. Grām.: *Cilvēks. Dzīve. Stāstījums*. Lūse, A., red., sast. Rīga: Latvijas antropologu biedrība, Latvijas Universitātes folkloras un mākslas institūts, 2002. 30.–37. lpp.

Grele, R. J. Oral history as Evidence. In: *Handbook of oral history*. Charlton, T. L., Myers, L. E and Sharpless, R., eds. Unites States of America: AltaMira Press, 2006. Pp. 43–191.

Иванов, А. Источниковедческие и археографические аспекты реконструкции исторических комплексов источников. В кн.: *Сословия, институты и государственная власть в России: Сборник статей памяти академика Л. В. Черепнина*. В. Л. Янин, В. Д. Назаров, отв. ред. Москва: Языки славянских культур, 2010. С. 97–105. (Studia philologica).

Raksts no autora darbu izlases (krājuma):

Zemīte, L. Ieskats dažās Pirmā pasaules kara pētniecības attīstības tendencēs un problēmās Eiropas historiogrāfijā. Grām.: Zemīte, L. *Rietumu pasaules modernajos laikos: Vēstures problēmas*. Ķekava: SIA Lasītava, 2019. 65.–76. lpp.

Raksts no sērijas izdevuma:

Saleniece, I. The Deportation of March 25, 1949 in Latgale: Oral History Sources and Archival Documents. In: *From Recognition to Restoration: Latvia's History as a Nation-State*. Smith, D. J., Galbreath, D. J., Swain, G., eds. Amsterdam–New-York, NY: Rodopi, 2010. Pp. 61–75. (On the Boundary of Two Worlds).

Ivanovs, A. Latvija Otrajā pasaules karā: izpētes gaita Latvijas jaunāko laiku historiogrāfijā, izpētes rezultāti un perspektīvas. Grām.: *Otrais pasaules karš un Latvija: notikumi un sekas, 20. gadsimta 40.–60. gadi*. Rīga: Zinātne, 2011. 15.–46. lpp. (Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti, 27. sējums).

Raksti turpinājumi izdevumos:

Feldmanis, I. Autoritārisma vilņi Eiropā pēc 1. pasaules kara. Grām.: *Apvērsums: 1934. gada 15. maija notikumi avotos un pētījumos*. Vēstures avoti VII. Rīga: Latvijas Nacionālais arhīvs, Latvijas Arhivistu biedrība, 2012. 77.–89. lpp.

Neiburgs, U. Pretošanās kustība nacionālsociālistiskās Vācijas okupētajā Latvijā (1941–1945). Grām.: *Baltijas reģiona vēsture 20. gadsimta 40.–80. gados. Latvijas Vēsturnieku komisijas raksti. 24. sēj. = History of the Baltic Region of the 1940s–1980s. Symposium of the Commission of the Historians of Latvia*. Vol. 24. Rīga: Latvijas vēstures institūta apgāds, 2009. 98.–138. lpp.

Krājumos ievietoto rakstu aprakstā slīpi jāraksta krājuma, nevis raksta nosaukums.

Ja krājuma vai grāmatas izdošanas vieta nav norādīta un nav atrodama citos informācijas avotos, to aizstāj ar saīsinājumu [b. v.] (“bez vietas”) vai [s. l.] (publikācijām vācu vai angļu valodā), vai [б. м.] (publikācijām krievu valodā) kvadrātiekvāš. Ja grāmatas vai raksta izdošanas gads nav norādīts, tā vietā raksta [b. g.] (“bez gada”) vai [s. a.] (publikācijām angļu un vācu valodā) un [б. г.] (publikācijām krievu valodā):

Бриška, B. *Latgola muna tāvzeme*. [B. v.]: P/s Latgaļu izdevnīceiba, 1984. 396 lpp.

Сапунов А. *Исторический очерк Витебской Белоруссии*. [Б. м.], [б. г.]. 37 с.

Žurnālos ievietoto rakstu bibliogrāfiskais apraksts

Rakstiem no žurnāliem, kuriem norādīts sējums vai gadagājums:

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. *Žurnāla nosaukums* sējums, numurs (gads): lappuses.

Milts, A. Garīgās vērtības cilvēku dzīvesstāstos. *Latvijas Zinātņu Akadēmijas Vēstis* 50, Nr. 4/5 (1996): 143–149.

Zwingmann, C., Klein, C., Büssing, A. Measuring Religiosity/Spirituality: Theoretical Differentiations and Categorization of Instruments. *Religions* 2, nr. 3 (2011): 345–357.

Rakstiem no žurnāliem, kuriem nav norādīts sējums:

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. *Žurnāla nosaukums*, gads, numurs: lappuses.

Lukianska, M. Mākslīgā intelekta izmantošana rokraksta teksta atpazīšanā Rīgas rātes protokolu kolekcijā. *Latvijas Arhīvi*, 2024, Nr. 2: 128–141.

Swain, G. Lady Muriel Paget's Mission to Daugavpils (Part II). *The Journal of the University of Latvia. History*, 2024, no. 18: 15–32.

Бондаренко, С. Трудовые праздники как элемент советской этнокультурной практики во второй половине XX века. *Евразийство: теоретический потенциал и практические приложения*, 2022, № 11: 153–157.

Laikrakstos ievietoto rakstu bibliogrāfiskais apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Raksta nosaukums. *Laikraksta nosaukums*, gads. Datums. Lappuses (ja laikrakstā ir vairāk nekā 8 lappuses).

Elberts, A. Iebraucot sadzīves jūrā. *Avots*, 1913. 25. decembris.

[B. a.] Polija meklē drošības garantijas. *Rīts*, 1938. 13. janvāris. 3. lpp.

Elektronisko resursu apraksts

Elektronisko izdevumu apraksts jāveido pēc bibliogrāfiskā apraksta noteikumiem, to papildinot ar elektroniskajam resursam raksturīgiem elementiem, īpaši norādot piekļuves veidu (tiešsaite vai lokālie resursi).

Tiešsaites (interneta) resursu apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. Publikācijas nosaukums. *Vietnes nosaukums*. Norāde uz publikācijas adresi internetā (aplūkošanas laiks – datums. mēnesis. gads).

Bleiere, D. Padomju otrreizējā okupācija Latvijā. *Nacionālā enciklopēdija*. <https://enciklopedija.lv/skirklis/22220-padomju-otrreiz%C4%93j%C4%81-okup%C4%81cija-Latvij%C4%81> (17.02.2025.)

Ja autors nav norādīts:
Publikācijas nosaukums. *Vietnes nosaukums*. Norāde uz publikācijas adresi internetā (aplūkošanas laiks – datums, mēnesis, gads).

Okupācija. *Tēzauris*. <https://tezaurs.lv/okup%C4%81cija> (17.02.2025.)

Avotu un literatūras sarakstā nav pieļaujams sniegt tikai interneta adresi bez vietnes nosaukuma.

Citu resursu apraksts

Autora Uzvārds, I[niciālis]. *Publikācijas nosaukums*. Izdošanas vieta: izdevējs, izdošanas laiks. [resursa veids].

Latgales būvkeramika: industriālais un kultūrvēsturiskais mantojums: Zinātniskās konferences materiāli, Daugavpils, 2009. gada 17. aprīlis. Ķieģeļu kolekcija. Virtuālā Latgale. I. [Daugavpils]: Latgales Pētniecības institūta izdevniecība, 2012. 154 lpp. [CD-ROM].

Sarkanais mežs. Zvirbulis, A., rež., 1. sērija, [Rīga]: SIA Red Dot Media, 2019. [Daudzsēriju filma].

Latvijas vēsturiskās ērģeles. Dagdas un Kalupes baznīcu ērģeles. Ž. Heine-Vāgnere, soprāns, O. Cintiņš, ērģeles. Rīga: Melodija, 1981. [Skaņu plate].

Arhīva dokumentu apraksts

Arhīva nosaukums, fonda numurs (Fonda nosaukums), apraksta numurs, lietas numurs (Lietas nosaukums), izmantotā lapa vai lapas.

Saīsinājumi arhīvu materiāla aprakstā:

f. (fonds); apr. (apraksts); l. (lieta); lp. (lapa, jo arhīvu lietās numurētas lapas, nevis lappuses).

Pirmo reizi min arhīva pilnu nosaukumu. Turpmāk lieto saīsinājumu (Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvs – LNA LVVA; Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts arhīvs – LNA LVA; Latvijas Nacionālā arhīva Daugavpils Zonālais Valsts arhīvs – LNA DZVA utt.). Fonda un lietas nosaukumu raksta pēc fonda un lietas numura apaļiekavās. Nosaukumu min tikai pirmo reizi.

Latvijas Nacionālā arhīva Latvijas Valsts vēstures arhīvs, 3143. f. (Rīgas biržas komiteja), 1. apr., 100. l. (Daugavpils ūdensceļa uzlabošana, 1817.–1849. g.), 3. lp.

Atsaucēs izmanto saīsināto variantu:

LNA LVVA, 3143. f., 1. apr., 100. l., 3. lp.

Aprakstot ārzemju arhīvā glabātos materiālus, var lietot arhīva šifru oriģinālvalodā vai tulkojumā latviešu valodā; Baltkrievijas, Krievijas un Ukrainas arhīvu šifri jāraksta latviešu valodā:

Piemērs oriģinālvalodā

Российский государственный архив древних актов,
ф. 210, Московский стол, стлб. 285, л. 153–154.

РГАДА, ф. 210, Московский стол, стлб. 285, л. 153–
154.

Tulkojums

Krievijas Valsts seno aktu arhīvs, 210. f., Maskavas
galds, 285. st. ("stabiņš"), 153.–154. lp.

KVSAA, 210. f., Maskavas galds, 285. st., 153.–154. lp.

Mutvārdu vēstures avotu apraksts

Mutvārdu vēstures avoti iekļaujami avotu sarakstā hronoloģiskā secībā atbilstoši to ieraksta datumam. Darba tekstā dot atsauci uz krājuma saīsināto nosaukumu un avota šifru.

Mutvārdu vēstures avotu krājuma nosaukuma pieņemtais saīsinājums un avota numurs (šifrs): [teicēja iniciāļi] V.[ārds] U.[zvārds] dzīvesstāsts, ierakstija Vārds Uzvārds, intervēšanas vieta [nosaukums lokatīvā], gads, diena, mēnesis; ieraksts (ilgums minūtēs, valoda) glabājas [Krājuma pilns nosaukums], avota/intervijas/dzīvesstāsta numurs vai cita identifikācijas zīme krājumā.

DU MV 72: G. M. dzīvesstāsts, ierakstija Irēna Saleniece Daugavpils rajona Vaboles pagastā 2003. gada 1. jūlijā; ieraksts (62 minūtes, latviešu valodā) glabājas Daugavpils

Universitātes Mutvārdu vēstures centra arhīvā, numurs krājuma katalogā 72.

Turpmākajiem dzīvesstāstiem sarakstā:

DU MV 244: L. D. dzīvesstāsts, ierakstīja I. Saleniece Daugavpils rajona Dvietes pagastā 2005.27.06. (180 min., latv. val.)

2.2. Atsauces un to noformēšana

Uz izmantotajiem avotiem un literatūru jāatsaucas tad, ja:

- tekstā ir citāts;
- tekstā izklāstīts kādas personas teiktais vai uzskati;
- tekstā dots skaitlisks materiāls, kas aizgūts no literatūras vai vēstures avotiem;
- tekstā, balstoties uz publikācijām vai vēstures avotiem, pieminēti vai aprakstīti fakti, kas nav vispārzināmi;
- tekstā ir pieminēts kāds avots, zinātnisks pētījums, raksts.

Studiju un bakalaurs darbos atsauces jānorāda parindē.

Maģistra un promocijas darbos atsauces jānorāda iekavās tekstā.

2.2.1. Atsauces parindē

Atsauču sakārtošanai jāizmanto programmas Microsoft Word automātiskās atsauču ievietošanas opcijas (*References -> Insert footnote*).

Atsauces parindē noformē pēc iespieddarbu bibliogrāfiskā apraksta noteikumiem. Tekstā pēc citāta, fakta vai domas izklāstījuma jāraksta atsauces numurs, paceļot to virs rindas:

.. 2002. gadā¹ ..

Ja atsauce jānovieto teikuma beigās, tā liekama pēc interpunkcijas zīmes.

.. 2002. gadā.¹

Parindes atsaucē ievieto publikācijas pilnu bibliogrāfisko aprakstu vai arī npublicētā vēstures avota arhīva šifru. Ja atsaucas uz darbu kopumā, atsaucē norāda visus bibliogrāfiskā apraksta elementus un kopējo lappušu skaitu; ja tiek citēta avota daļa, minēts kāds fakts, persona utt., atsaucē norāda attiecīgo lappusi vai lappuses. Ja vienā atsaucē ir jāatsaucas uz vairākām lappusēm, starp pirmo un pēdējo lappusi liek domuzīmi; ja lappuses neseko cita citai – komatu:

3.–5. lpp.

3., 7., 10. lpp.

Ja vienā atsaucē jānorāda vairāki sējumi vai arī vairāki darbi, tos citu no cita atdala ar semikolu:

1. sēj., 75. lpp.; 2. sēj., 104. lpp.

Atsauču saīsināšana

Atsaucoties uz avotu vai darbu pirmo reizi, jāveido pilna atsauce, t. i., jānodod darba vai avota pilns bibliogrāfiskais apraksts. Atsaucēm atkārtojoties, tās mēdz saīsināt, īpaši, ja atsauce ir gara.

Turpmākajās atsaucēs min tikai autoru, darba nosaukumu (saīsinot) un lappusi. Piemēram:

Pilna atsauce:

¹ Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 35. lpp.

Saīsināta atsauce:

² Šalda, V. *Latvieši Maskavā...*, 36. lpp.

Ja uz vienu un to pašu darbu secīgi jāatsaucas, darba bibliogrāfiskā apraksta vietā raksta: Turpat vai *Ibid.* (publikācijām angļu un vācu valodā) un *Там же* (publikācijām krievu valodā):

¹ Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002. 17. lpp.

² Turpat, 20. lpp.

³ Turpat, 70. lpp.

Atsauces katras lapas parindē jāsāk ar autora uzvārdu un darba nosaukumu, pat ja agrāk atsauce tika atkārtota (nedrīkst sākt ar Turpat vai *Ibid.*)

Atsauces uz arhīva dokumentiem tiek sniegtas saīsinātā veidā:

¹ LNA LVVA, 3143. f., 1. apr., 100. l., 3. lp.

2.2.2. Atsauces tekstā

Publikācija tekstā tiek minēta, norādot autora(-u) uzvārdu(-us) vai (ja autora nav) iespieddarba nosaukuma pirmos vārdus un publikācijas gadu, lappusi.

Piemēri:

Atsauču piemēri uz izdevumu: Šalda, V. *Latvieši Maskavā, 19. gadsimta otrā puse – 1914. gads*. Daugavpils: Saule, 2002.

Atsauce uz izdevumu kopumā: (Šalda 2002)

Atsauce uz konkrētu lappusi šajā izdevumā: (Šalda 2002, 71)

Atsauce uz vairākām lappusēm izdevumā: (Šalda 2002, 49–51, 72)

Atsauču piemēri uz izdevumu: Počs, K., Poča, I. *Ieskats Latgales vēstures historiogrāfijā (līdz 1945. gadam)*. Rēzekne: Latgales Kultūras centra izdevniecība, 1993.

Atsauce uz konkrētu lappusi: (Počs, Poča 1993, 25)

Atsauce uz vairākiem izdevumiem uzreiz: (Šalda 2001, 105; Počs, Poča 1993, 25)

Atsauču piemēri uz izdevumu: *Latvijas PSR vēsture*. I sēj.: *No vissenākajiem laikiem līdz 1860. gadam*. Red. J. Zutis. Rīga: LPSR ZA izdevniecība, 1953. 532 lpp.

Atsauce uz konkrētu lappusi: (*Latvijas PSR vēsture...*, 1953, I, 370)

Atsaucei uz izdevumu: *Otrais pasaules karš un Latvija: Notikumi un sekas, 20. gadsimta 40.–60. gadi*. Rīga: Zinātne, 2011.

Atsauce uz konkrētu lappusi: (*Otrais pasaules karš..* 2011, 70)

Atsaucēs uz arhīva avotiem jādod pilns arhīva šifrs ar saīsināto arhīva nosaukumu: (LNA LVVA, 3143. f., 1. apr., 100. l., 3. lp.)

Atsaucēs uz mutvārdu vēstures avotiem jāuzrāda krājuma nosaukuma saīsinājums un glabājamās vienības numurs (avota šifrs): (DU MV 244)

Atsaucēs uz interneta resursiem tekstā nav jāsniedz interneta adrese. Ja publikācijai internetā nav datuma, tad jāpievieno resursa apskates datums. Piemēram, atsaucoties uz materiālu:

Bleiere, D. Padomju otrreizējā okupācija Latvijā. *Nacionālā enciklopēdija*. <https://enciklopedija.lv/skirklis/22220-padomju-otreiz%C4%93j%C4%81-okup%C4%81cija-Latvij%C4%81> (17.02.2025.)

atsauce noformējama šādi: (Bleiere)

Atsaucoties uz interneta materiālu:

Okupācija. *Tēzauris*. <https://tezauris.lv/okup%C4%81cija> (17.02.2025.)

atsauce noformējama šādi: (Okupācija)

Mākslīgā intelekta rīku izmantošana

Mākslīgā intelekta (MI) rīku izmantošana studiju, bakalaura, maģistra un promocijas darbu izstrādē jāaskāņo ar kursa docētāju.

Studējošais uzņemas atbildību par MI rīku izmantošanu un to mākslīgi ģenerēto saturu. MI rīku ģenerētais saturs nevar būt par pamatu studējošā zināšanu un prasmju novērtēšanai. MI rīku izmantošana satura ģenerēšanai bez atsauces uz izmantoto rīku tiek uzskatīta par akadēmiskās ētikas pārkāpumu.

Studiju, bakalaura, maģistra un promocijas darbi tiek pārbaudīti plaģiāta kontroles sistēmā.

Atsauču piemēri:

- Šī darba teksta rediģēšanai izmantots *ChatGPT* (versija ChatGPT-4o, piekļuves datums: 16.04.2025). Darba izmantoto vēstures un historiogrāfisko avotu analīze un interpretācija veikta patstāvīgi.
- Attēla ģenerēšanai izmantos DALL-E, versija 3, piekļuves datums: 16.04.2025.
- Atsauce uz ģenerēto tekstu:

Atsauce tekstā: (“Describe the symbolism”)

Literatūras saraksts: “Describe the symbolism of the green light in the book *The Great Gatsby* by F. Scott Fitzgerald” prompt. ChatGPT, 13 Feb. version, OpenAI, 8 Mar. 2023, chat.openai.com/chat.

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTE

VĀRDS UZVĀRDS

DARBA NOSAUKUMS

Studiju/bakalaura/maģistra/ promocijas darbs

Zinātniskais vadītājs:

grāds, amats **VĀRDS UZVĀRDS**

Daugavpils [gads]

DARBA ANOTĀCIJAS STRUKTŪRA

Vispārīgā daļa, kurā norāda

1. autora vārdu, uzvārdu;
2. darba nosaukumu un darba veidu;
3. zinātniskā vadītāja vārdu, uzvārdu, amatu, zinātnisko grādu;
4. darba apjomu lpp., bibliogrāfisko nosaukumu un nepublicēto vēstures avotu skaitu, pielikumu skaitu;
5. atslēgas vārdus.

Darba satura apraksts, kurā norāda

1. darba mērķi un uzdevumus;
2. galvenos avotus un literatūru;
3. pētījuma metodes;
4. darba pamatnodaļu nosaukumus un to galvenos atzinumus;
5. darba secinājumus;
6. kādam interesentu lokam darbs būtu noderīgs.

Anotācijas tekstam jābūt ar vienu starprindu intervālu.

Autora vārds, uzvārds un darba nosaukums nav īpaši jāizceļ, teksts jādrukā no kreisās malas bez atkāpēm.

Uzsākot jaunu rindkopu, iepriekšējās rindas beigās jānospiež taustiņš <Enter>.

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS.....	lpp.
VĒSTURES AVOTU UN LITERATŪRAS APSKATS.....	lpp.
1. NODAĻAS NOSAUKUMS	lpp.
1.1. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
1.2. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
2. NODAĻAS NOSAUKUMS.....	lpp.
2.2. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
2.2.1. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3. NODAĻAS NOSAUKUMS.....	lpp.
3.1. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3.2. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3.2.1. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
3.2.2. Apakšnodaļas nosaukums	lpp.
NOBEIGUMS	lpp.
AVOTU UN LITERATŪRAS SARAKSTS	lpp.
SAĪSINĀJUMU SARAKSTS.....	lpp.
PIELIKUMI	

4. pielikums

Bakalaura/maģistra/ promocijas darbs „Nosaukums”

izstrādāts

DAUGAVPILS UNIVERSITĀTES

HUMANITĀRO UN SOCIĀLO ZINĀTŅU FAKULTĀTĒ

Ar savu parakstu apliecinu, ka pētījums veikts patstāvīgi, izmantoti tikai tajā norādītie informācijas avoti un iesniegtā darba elektroniskā kopija atbilst izdrukai.

Darba autors: Vārds Uzvārds

_____ (paraksts)

Rekomendēju darbu aizstāvēšanai

Darba zinātniskais vadītājs: grāds, Vārds Uzvārds

_____ (paraksts)

Darbs aizstāvēts Gala pārbaudījumu komisijas sēdē

un novērtēts ar atzīmi _____ (_____)

20__ . gada _____

Komisijas priekšsēdētājs _____

(paraksts)

• • • • •

DU Akadēmiskais apgāds „Saulē”

Daugavpils, LV-5400, Latvija